

ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

SMERNICE ZA KREIRANJE MEĐUSEKTORSKIH USLUGA ZA MLADE

2022

Izdavač: NAPOR

Autor: Urban Stream,
Požarevac

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

UVOD

„Zajedno za aktivno građansko društvo – ACT“ je projekat Vlade Švajcarske čiji je cilj aktivno građansko društvo u kome građani više učestvuju u procesu donošenja odluka, naročito na lokalnom nivou. ACT sprovode dve nevladine organizacije: Helvetas Swiss Intercooperation I Građanske inicijative.

Projekat „Važno je! – sistemska rešenja za mlade“ je dobio podršku projekta Vlade Švajcarske „Zajedno za aktivno građansko društvo – ACT“, koji sprovode Helvetas Swiss Intercooperation I Građanske inicijative. Mišljenje koje je izneto u ovoj publikaciji je mišljenje autora i ne predstavlja nužno i mišljenje Vlade Švajcarske, Helvetasa ili Građanskih inicijativa.

Projekat „Važno je! – sistemska rešenja za mlade“ realizuje NAPOR u saradnji sa 3 organizacije članice – Omladinom JAZAS iz Novog Sada, Omladinom JAZAS-a Kragujevac i udruženjem Urban Stream iz Požarevca.

SKRAĆENICE KORIŠĆENE U SMERNICAMA

ZOM Zakon o mladima Republike Srbije

NSM Nacionalna strategija za mlade

KZM Kancelarija za mlade

JLS Jedinica lokalne samouprave

NSZ Nacionalna služba za zapošljavanje

DZ Dom zdravlja

ZZJZ Zavod za javno zdravlje

SE Savet Evrope

EU Evropska unija

SADRŽAJ

01

UVOD

04

Tumačenje
međusektorskih usluga

08

Koraci u
uspostavljanju
međusektorskih
usluga

08

ZAKLJUČAK

1. UVOD

U okviru projekta “Važno je – sistemska rešenja za mlade”, koji NAPOR sprovodi sa partnerima “Omladinom JAZAS-a Kragujevac”, “Omladinom JAZAS Novi Sad” i “Urban Stream”-om iz Požarevca, a u sklopu projekta „Zajedno za aktivno građansko društvo – ACT”, koji sprovode Helvetas Swiss Intercooperation i Građanske inicijative, uz podršku Vlade Švajcarske, bavili smo se potrebama mladih i načinima na koje omladinski rad može doprineti zadovoljenju tih potreba na nacionalnom i lokalnom nivou.

Opšti cilj projekta je unapređenje usluga omladinskog rada kroz saradnju i mobilizaciju roditelja za adresiranje pitanja od značaja za mlade na lokalnom i nacionalnom nivou.

Specifični ciljevi su kreiranje mehanizama za uključivanje roditelja kao saveznika omladinskim radnicima/cama u adresiranju pitanja od značaja za mlade na lokalnom i nacionalnom nivou, uspostavljanje međusektorskih usluga koje doprinose boljem položaju mladih i prepoznavanju omladinskog rada na lokalu, kao i jačanje kapaciteta mreže kroz razvoj mrežnog zagovaračkog pristupa NAPOR-a i širenja grupa podrške.

Iako je u januaru 2019. godine zanimanje omladinski radnik/ca u Srbiji formalno priznato u Jedinstvenom kodeksu šifara Nacionalne službe za zapošljavanje (NSZ), omladinski rad i dalje nije prepoznat od strane institucija na lokalnom i nacionalnom nivou. Do sada nije uspostavljeno kontinuirano finansiranje programa omladinskog rada, niti su uspostavljeni strateški okviri koji podstiču međusektorske usluge zasnovane na realnim potrebama mladih.

Predstavnici institucija kao glavne izazove u radu navode neadekvatnost usluga u odnosu na goruće probleme mladih. Smatraju da nemaju dovoljno uvida u praksi i funkcionisanje drugih institucija i lokalnih aktera, te se odredene mere ili preklapaju ili potpuno izostaju. Istoču da su opterećeni administracijom koja ih udaljava od korisnika/ca usluga, a često im zakonski okviri i ovlašćenja ne daju mandat da se bave bitnim problemima korisnika/ca.

Prema Zakonu o mladima ("Sl. glasnik RS", br. 50/2011) omladinski rad predstavlja onaj deo omladinskih aktivnosti koje se organizuju sa mladima i za mlade, zasnivaju na neformalnom obrazovanju, odvijaju u okviru slobodnog vremena mladih i preduzimaju radi unapređivanja uslova za lični i društveni razvoj mladih u skladu s njihovim potrebama i mogućnostima i uz njihovo dobrovoljno učešće.

Omladinski rad daje odgovor na širok spektar društvenih izazova, a pre svega na prevenciju socijalne isključenosti mladih, aktivnu participaciju u društvu i društvenim tokovima lokalnih zajednica i prelaz iz obrazovanja i obuka na tržište rada. Omladinski rad donosi sistematski i holistički pristup pitanjima od značaja za mlade. Omladinski radnici/ce svojom stručnošću, iskustvom i dobrim poznavanjem trenutne situacije mladih mogu da umreže i koordiniraju akcije za mlade sa drugim ključnim akterima i da budu nosioci za stvaranje i razvoj međusektorskih inicijativa.

Omladinski rad je prepoznat u više dokumenata Saveta Evrope (SE) i Evropske unije (EU), a pre svega u dokumentu SE - Preporuke Saveta ministara o omladinskom radu, 2017. godine i u Rezoluciji o Evropskoj agendi za omladinski rad, Savet EU, 2020. Cilj Bonskog procesa je jačanje pružanja usluga omladinskog rada u Evropi. Treća evropska konvencija omladinskog rada je uvod u Bonski proces, odnosno početak implementacije Evropske agende za omladinski rad, tokom koga će se raditi na uključivanju omladinskog rada u dokumenta javnih politika u svim zemljama, u skladu sa evropskim okvirom i nacionalnim prioritetima.

Opšti ciljevi Konvencije su povezivanje prakse omladinskog rada i omladinske politike, dalji razvoj prakse omladinskog rada, poboljšavanje vidljivosti omladinskog rada i njegovih vrednosti, olakšavanje diskusije o određenim temama, sticanje novih uvida i prenošenje znanja i promovisanje zajedničke osnove i zajedničke akcije u okviru omladinske radne zajednice. Ambicija zajednice praktičara/ki omladinskog rada je da razvija i širi ponudu omladinskog rada, dopirući do više mladih i uključujući ih, a posebno da se pobrine da mlađi iz svih miljea, uključujući i one sa manjim mogućnostima, dobiju pristup omladinskom radu.

Briga o mladima u fokusu ima mlađe sa svim njihovim potrebama i potencijalima, ulogama i izazovima, pa samim tim, osim Ministarstva omladine i sporta (MOS) kao odgovornog državnog organa za omladinsku politiku i ostali državni, pokrajinski i lokalni organi vlasti kroz svoje politike prepoznaju odgovornost za pitanja mladih u okviru njihove nadležnosti. Takođe, organizacije civilnog društva, privredni subjekti i ustanove bave se pitanjima mladih u okviru svojih aktivnosti. Imajući u vidu takav odnos, za uspešno rešavanje svih pitanja od značaja za mlađe neophodna je koordinisana, sistemska međusektorska saradnja i uključivanje mladih u programe svih relevantnih nacionalnih, pokrajinskih i lokalnih institucija.

Osnovni cilj navedenih aktera jeste da zajedno pomognu mladima u ostvarivanju njihovih životnih planova i u pronašačenju svog mesta u društvu, jer su oni najvažnija investicija u budućnost i razvoj, pre svega lokalnih zajednica. Međutim potrebe mlađih često nisu zadovoljenje jer organizacije i institucije ne mogu samostalno da ih zadovolje.

Kao jedno rešenje za navedeni problem nametnule su se **međusektorske usluge**. One treba da umreže različite aktere koji se bave mladima na lokalnom nivou i potpunije zadovolje njihove potrebe, radi postizanja najvećeg benefita za mlađe i lokalnu zajednicu.

2. TUMAČENJE MEĐUSEKTORSKIH USLUGA

Međusektorske usluge za mlade mogu se tumačiti kao aktivnosti koje zajedno sprovode organizacije koje praktikuju omladinski rad i bave se mladima (u daljem tekstu organizacije) i institucije*, koje se nude mladoj osobi kako bi se poboljšao kvalitet njenog života, omogućilo zadovoljavanje potreba, otklonili ili ublažili rizici, nedostaci ili neprihvatljivo društveno ponašanje, kao i stvorile mogućnosti za osamostaljivanje, aktivno učešće u društvu i društvenim tokovima zajednice i dosezanje njenih punih potencijala, koje dovode do pozitivne promene kod mlade osobe.

Međusektorska usluga je dugoročnog karaktera te ne predstavlja ad hoc rešenje problema. Ona je sistemsko rešenje za određeni problem ili potrebu mladih u lokalnoj zajednici, koja je prepoznata od strane mladih, organizacije i institucija ili lokalne zajednice. Sprovodi se u saradnji organizacije i institucije. Uspostavlja se na duži vremenski period, pri čemu obe strane učestvuju u njenom kreiranju, sprovođenju, monitoringu, evaluaciji i prilagođavanju promenljivim uslovima tokom vremena. Međusektorska usluga dovodi do potpunog, kvalitetnog i dugoročnog zadovoljenja potreba mladih kroz aktivnosti koje zajednički kreiraju institucija i organizacija, angažovanjem svih zajedničkih potrebnih resursa. Ona treba biti podržana od strane JLS i finansirana iz gradskog/opštinskog budžeta.

* Institucije mogu biti ustanove, odnosno preduzeća, koje se bave mladima u svom domenu delovanja ili servisi. Prema Zakonu o javnim službama, **ustanove** se osnivaju radi obezbeđivanja ostvarivanja prava utvrđenih zakonom i ostvarivanja drugog zakonom utvrđenog interesa u oblasti: obrazovanja, nauke, kulture, fizičke kulture, učeničkog i studentskog standarda, zdravstvene zaštite, socijalne zaštite, društvene brige o deci, socijalnog osiguranja i zdravstvene zaštite životinja. Za obavljanje delatnosti odnosno poslova utvrđenih zakonom u oblasti: PTT saobraćaja, energetike, puteva, komunalnih usluga i drugim oblastima određenim zakonom, osnivaju se **preduzeća**.

Ovaj koncept je naročito značajan radi podsticanja lokalne samouprave na razvoj usluga za mlade koje potpunije zadovoljavaju njihove potrebe, ne samo za sticanjem znanja, već i usvajanjem prenosivih veština, uključivanjem u procese donošenja odluka u temama od njihovog značaja, učešćem u kreiranju sadržaja od značaja za njihov razvoj i drugih potreba koje standardne sistemske usluge ustanova i javnih službi ili organizacija pojedinačno ne zadovoljavaju u potpunosti. To će doprineti i razvoju lokalnog integrisanog i međusektorskog pristupa za reagovanje na potrebe mladih.

Jedna od vodilja kada su mladi u pitanju može biti Strategija UN za mlade koja deluje kao krovni okvir za vođenje celog sistema Ujedinjenih nacija u radu sa mladima, u svim kontekstima, preko tri stuba: mir i sigurnost, ljudska prava i održivi razvoj.

Sledeći prioriteti su definisani u okviru strategije:

1. uključivanje, participacija i zagovaranje – pojačati glasove mladih u svrhu promocije mirnog, pravednog i održivog sveta;
2. temelji informisanosti i zdravlja – podržati veći pristup mladih kvalitetnom obrazovanju i zdravstvenim uslugama;
3. ekonomsko osnaživanje kroz pristojno zaposlenje – podržati veći pristup mladih pristojnom i produktivnom zaposlenju;
4. mladi i ljudska prava – zaštiti i promovisati prava mladih i podržati njihovo građansko i političko angažovanje i
5. izgradnja mira i otpornosti – podržati mlade kao pokretače za mir, bezbednost i humanitarne akcije.

Ove oblasti od značaja za mlade su prepoznate i u nacionalnim dokumentima, od kojih je najvažniji Nacionalna strategija za mlade za period 2022–2030. godine.

Ako podemo od preporuka ovih dokumenata, možemo doći do značajnih oblasti u kojima je neophodno raditi sa mladima i za mlade. U tom cilju važno je povezati sve aktere koji se bave pitanjima od značaja za mlade kako bismo dobili celovit, kontinuiran odgovor na potrebe mladih. Na osnovu oblasti delovanja mogu se uspostavljati različite međusektorske usluge između institucija i organizacija.

U daljem izlaganju navedeni su primeri međusektorskih usluga u različitim oblastima koje se bave pitanjima od značaja za mlade:

PRIMER BROJ 1: MEĐUSEKTORSKA USLUGA PARTICIPATIVNOG BUDŽETIRANJA

Usluga se kreira u saradnji omladinskih organizacija i škola. Kroz ovaj program učenicima/cama škola je omogućeno da direktno utiču na unapređenje svoje sredine tako što kroz kreativan pristup problemima predlažu rešenje. Program podrazumeva proces kroz koji se učenici/e uče da prepoznaju potrebe svoje okoline, probude u sebi aktivistički duh i predlože rešenje, a sam proces vode omladinski radnici/ce iz omladinskih organizacija. Škola je zadužena za sprovodenje projekata koji učenici/ce izaberu. Program poput Participativnog budžetiranja informiše mlade o procesu donošenja odluka, uključuje ih u političke procese i motiviše ih da budu odgovorni građani/ke.

PRIMER BROJ 2: MEĐUSEKTORSKA USLUGA USMERENA NA PROMOCIJU ZDRAVLJA

Usluga se sprovodi na mestima gde se okuplja kako populacija mlađih, tako i drugih generacija u povećanom riziku od HIV infekcije. Namera je informisanje ciljne grupe o rizicima kojima se izlažu prilikom nezaštićenog seksualnog odnosa, pravilnoj upotrebi kondoma i mestima na kojima se radi testiranje na HIV. Testiranje obavlja organizacija u saradnji sa Institutom za javno zdravlje u prostoru organizacije, sprovode ga savetnik/ca organizacije i laborant/kinja iz Instituta zajedno. Takođe se radi testiranje i savetovanje na terenu kada se koristi mobilna medicinska jedinica organizacije u kojoj rade savetnik/ca organizacije i laborant/kinja ZZJZ.

PRIMER BROJ 3: MEĐUSEKTORSKA USLUGA USMERENA NA EDUKACIJU MLAĐIH O MENTALNOM ZDRAVLJU

Uslugu kreiraju zajedno organizacija koja se bavi promocijom zdravih stilova života i Savetovalište za mlade Doma zdravlja. Usluga je namenjena informisanju, edukovanju i osnaživanju mlađih za prepoznavanje rizika i rizičnog ponašanja kod sebe i drugih, kada je narušeno mentalno zdravlje ili je u riziku od narušavanja. Organizacija sprovodi dosezanje, mobilisanje, informisanje i motivisanje mlađih radi upućivanja na stručne edukacije i savetovanje u Savetovalište za mlade. Takođe sprovodi aktivnosti na podizanju svesti o značaju mentalnog zdravlja, prevencije i reagovanja u slučaju narušavanja. Pojedinačan i grupni savetodavni i terapijski rad o rizičnom ponašanju i rizicima po mentalno zdravlje, prevenciji bolesti i reagovanju u slučajevima narušavanja mentalnog zdravlja sprovodi Savetovalište za mlade.

Mladima je obezbeđena dugoročna podrška u smislu savetodavnog i terapijskog rada od strane Savetovališta za mlade, kao i podrška u donošenju informisanih odluka i upućivanju na odgovarajuće institucije i pojedince/ke od strane organizacije.

PRIMER BROJ 4: MEDUSEKTORSKA USLUGA USMERENA NA PREVENCIJU SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI, MARGINALIZACIJE I STIGMATIZACIJE MLADIH POČINIOCA KRIVIČNIH DELA

Uslugu sprovode organizacija koja se bavi radom sa osetljivim i ugroženim grupama mladih i Centar za socijalni rad, na podršci mladima kako bi se lakše integrisali u društvo. Aktivnosti koje su usmerene ka prepoznavanju mladih kojima je potrebna podrška, aktiviranju i angažovanju mladih za učešće u aktivnostima, prikupljanju podataka i saglasnosti sprovodi Centar za socijalni rad. Osnaživanje mladih za jačanje samopouzdanja, usvajanje vrednosti i principa, prevenciju i reagovanje u slučajevima diskriminacije, osnaživanje za rad na sebi, aktivno učešće u društvu, samostalno donošenje kvalitetnih odluka sprovodi organizacija. Stručni savetodavni i terapijski rad sa mladima obavljaju zaposleni Centra za socijalni rad.

PRIMER BROJ 5: MEDUSEKTORSKA USLUGA USMERENA NA PREVENCIJU NETOLERANCIJE, VRŠNJAČKOG NASILJA I DISKRIMINACIJE

Uslugu sprovode škola i organizacija. U sklopu usluge škola sprovodi aktivnosti koje se tiču vaspitnog psihološko-pedagoškog rada na prepoznavanju mladih u riziku od zlostavljanja, zanemarivanja, vršnjačkog nasilja ili diskriminacije, ili mlađe u riziku od činjenja istog. Prepoznate mlađe upućuju kao preventivnu meru na radionice socijalnog obrazovanja koje u školi sprovodi organizacija. Organizacija osmišljava i sprovodi radionice na edukaciji o tehnikama aktivnog slušanja, primeni asertivne komunikacije, efikasnom rešavanju konfliktnih situacija, prepoznavanju i reagovanju u slučajevima diskriminacije, uvažavanju i promociji ljudskih prava. Program je dugoročan, sprovodi se jednom nedeljno u vidu radionica od strane organizacije i uvršten je u nastavni plan škole.

PRIMER BROJ 6: MEDUSEKTORSKA USLUGA ZA KREIRANJE SADRŽAJA U OBLASTI KULTURE ZA MLADE

Usluga se kreira u partnerstvu između organizacija i institucija kulture. Kroz ovaj program mladima se omogućava da se na interaktivan način bolje upoznaju sa sadržajima institucije kulture, kritički promišljaju, kao i da potom sami kreiraju program za svoje vršnjake. Program podrazumeva višemesecni rad sa mladima koji se zasniva na principima omladinskog rada i neformalnog obrazovanja, a koji zajedno osmišljavaju i sprovode omladinski radnik/ca i radnik/ca u kulturi. Program ima za cilj da se veći broj mladih zainteresuje za različite sadržaje kulture, da ih razumeju i uključe se u kreiranje programa za druge mlađe.

PRIMER BROJ 7: MEĐUSEKTORSKA USLUGA NA PREVENCIJI RIZIČNOG PONAŠANJA MLADIH

Usluga se uspostavlja između organizacije i Savetovališta za mlađe. Mladi se uključuju u niz aktivnosti koje im popunjavaju slobodno vreme i smanjuju mogućnosti nalaženja u rizičnim situacijama. Aktivnosti se osmišljavaju kroz zajedničko bavljenje rekreativnim sportom, kreativne radionice ili večeri druženja, društvenih igara ili nacionalnih kuhinja. Aktivnosti slobodnog vremena sprovodi organizacija, dok Savetovalište kroz te aktivnosti provlači teme prevencije, prevazilaženja rizika, samozaštite i sl. Svrha ove usluge je kontinuirano u toku dužeg vremenskog perioda motivisati i uključiti mlade koji su rizičnog ponašanja ili u riziku od zloupotrebe psihootaktivnih supstanci, ili nekom drugom riziku po zdravlje ili bezbednost, po proceni stručnih saradnika.

PRIMER BROJ 8: MEĐUSEKTORSKA USLUGA NA POSPEŠIVANJU ZAPOŠLJIVOSTI MLADIH

Usluga se kreira između Nacionalne službe za zapošljavanje i organizacija koje rade sa mlađima. NSZ na osnovu redovnih istraživanja i potreba mlađih u procesu zapošljavanja kreira određene mere, aktivnosti i planove za mlađe. Veoma često se dešava da veliki broj mlađih nije na evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje, što direktno utiče da mlađi nisu informisani o mogućnostima i prilikama koje pruža data služba. S druge strane organizacije koje imaju razvojene načine, mogućnosti dosezanja i informisanja različitih grupa mlađih koji nisu na evidenciji NSZ, mogu doprineti da mlađi budu informisani o mogućnosti koje nudi NSZ, da ih motivišu i omoguće njihovo učešće u tim programima. Uspostavljanjem date usluge osigurava se da će svi mlađi imati relevantne informacije o datim mogućnostima, dok NSZ ima mogućnost uspešne realizacije datih mera i usluga, na osnovu čega se dalje može pospešiti konkurentnost mlađih na tržištu rada.

PRIMER BROJ 9: MEĐUSEKTORSKA USLUGA NA ZAŠTITI ŽIVOTNE SREDINE

Usluga se sprovodi između škola i organizacije. Program obuhvata formiranje savetodavnog tela u školama ("Eko patrola") koje sačinjavaju predstavnici učenika, zaposlenih škole i organizacije koja se bavi temom zaštite životne sredine. Ovo telo kreira program za promociju zaštite životne sredine, sprovođenje aktivnosti zaštite životne sredine, konkretnе akcije i edukacije koji ulazi u nastavni plan. Organizacija je zadužena za edukacije, dok je škola zadužena za organizaciju i sporovođenje programa. Mladi sprovode aktivnosti uz mentorstvo predstavnika/ca organizacije.

3. KORACI U USPOSTAVLJANJU MEĐUSEKTORSKIH USLUGA

Međusektorska usluga se uspostavlja kreiranjem zajedničkih aktivnosti organizacije i institucije, na zadovoljenju određenih potreba ili rešavanju problema mladih. Usluga se definiše sporazumom o uspostavljanju međusektorske usluge koji definiše prava i obaveze svake strane pri realizaciji usluge, kao i aktivnosti koje će biti sprovedene.

Da bi se međusektorska usluga uspostavila, neophodno je prevashodno da bude prepoznat problem ili potreba mladih u lokalnoj zajednici na koje ta usluga može da odgovori. Problem ili potreba mogu biti mapirani putem istraživanja, anketiranja, saradnje sa ustanovama koje rade sa mladima, interventnim akcijama, iskazanim potrebama mladih ili prepoznate od strane institucija/organizacija.

Nakon prepoznavanja problema ili potrebe neophodno je ispitati resurse zajednice. Ukoliko ni jedna institucija ili organizacija ne mogu pojedinačno odgovoriti na ovaj problem ili potrebu sistemski, planski i kontinuirano, kreiraju se međusektorske usluge.

Mapiraju se institucije i organizacije koje imaju ekspertizu u dатој oblasti problema ili potrebe. Organizacije koje prepoznaju svoju ekspertizu u zadovoljenju potrebe ili problema, kontaktiraju instituciju koja se bavi mladima u navedenoj oblasti ili obrnuto. Uspostavljaju saradnju na dogovoru oko kreiranja međusektorske usluge.

Kreiranje međusektorske usluge predstavlja definisanje zajedničkih aktivnosti koje će dovesti do rešavanja problema ili zadovoljenja potrebe mladih, kao i načina finansiranja, obaveza i odgovornosti svake strane. Ova usluga putem sprovedenih zajedničkih aktivnosti treba dugoročno da odgovori na potrebe ili rešavanje problema mladih, i spreči njegovo ponovno pojavljivanje. Potrebno je obezbediti dugoročno finansiranje usluge, kako bi se obezbedila održivost, a time i dugoročna podrška mladima u navedenom pitanju.

Nakon kreiranja sledi realizacija usluge prema definisanom sporazumu. Potrebno je obezbediti podršku zajednice u njenom sprovodenju, JLS, medija, relevantnih partnera, kako bi što više mladih saznalo za postojanje usluge i mogućnost njenog korišćenja, a takođe usluga bila što potpunije sprovedena i iskorišćena.

Praćenje realizacije, prilagođavanje aktivnosti promenljivim okolnostima u kojima se realizuje i procenu uspešnosti, kao i planiranje budućih aktivnosti sprovođe organizacija i institucija u saradnji.

ZAKLJUČAK

Međusektorska usluga se ne sprovodi projektno, nije kratkoročnog karaktera, već je rešenje za potrebu i problem koje prepoznaje lokalna zajednica i spremna je da odgovori svim svojim resursima na njih. Međusektorske usluge treba da koriste resurse gradskog/opštinskog budžeta za finansiranje. Ono što razlikuje ovu uslugu od drugih vidova saradnje između organizacija i institucija je to što se za nju odlučuje kada je potrebno uspostaviti sistemsku, kontinuiranu podršku mladima u zadovoljenju dugoročnih potreba ili rešavanju problema.

S obzirom na analizu potreba mlađih, kao i preporuke nacionalnih i evropskih dokumenata, strategija i zakona, međusektorske usluge se nameću kao jedan od načina da se mladima u potpunosti posveti neophodna pažnja i oda značaj koji imaju za društvo i razvoj lokalnih zajednica.

Evropska komisija je predložila da 2022. godina bude Evropska godina mlađih, kao „godina posvećena osnaživanju onih koji su toliko posvetili drugima“. 2022. godina će imati za cilj da podstakne napore Unije, država članica, regionalnih i lokalnih vlasti da odaju počast, podrže i angažuju se sa mlađima u postpandemijskoj perspektivi pod idejom „Evropi je potrebna sva njena mladost“.

Nacionalna Asocijacija Praktičara/ki Omladinskog Rada

